

Kostprijsberekening biologische varkensbedrijven 2006

Robert Hoste, LEI

8 november 2007

1. Inleiding

Deze kostprijsberekening voor biologische varkens en biggen is de zevende op rij. Qua methodiek is aangesloten bij vorige berekeningen. De kosten zijn hoofdzakelijk gebaseerd op kosten in 2005. Vanwege vertraging in onder andere de dataverzameling is deze kostprijsberekening pas nu beschikbaar. Het ligt in de bedoeling om op korte termijn een kostprijsberekening 2007 uit te brengen.

2. Methode

De kostprijsberekening van 2006 heeft de volgende kenmerken:

- Gebaseerd op praktijkgegevens van 9 bedrijven met zeugen (gemiddeld 125 zeugen) en 11 met vleesvarkens (gemiddeld 750 vleesvarkens);
- Gebaseerd op kosten in 2005;
- Voor voerprijzen is gewerkt met gemiddelde voerprijzen over de periode juli 2005 tot en met juni 2006. Hiertoe zijn de opgegeven voerprijzen gecorrigeerd voor de gemiddelde voerprijsstijging per diercategorie van vier biologische mengvoerproducenten (zie verderop);
- Gesloten varkensbedrijf. Echter is ten opzichte van vorige kostprijsberekeningen nu ook een post opgenomen voor biggentransport tussen vermeerderaar en mester. Hierbij is aangenomen dat dit voor 20% van de biggen van toepassing is;
- Kostprijs per big en per kg slachtgewicht;
- Weging naar bedrijfsomvang (biggen per bedrijf of kg slachtgewicht per bedrijf);
- Grondloos (aankoop ruwvoerders en stro en afzet van mest);
- Normatieve kosten voor huisvesting en arbeid;
- Aangezien er zowel bedrijven zijn in de landbouwregeling als in de BTW-regeling, zijn alle kosten omgerekend naar en weergegeven exclusief BTW; vervolgens is de kostprijs gegeven inclusief BTW landbouwforfait en ter informatie ook de kostprijs exclusief BTW. De kostprijs *inclusief* BTW landbouwforfait komt overeen met de kostprijs in eerdere berekeningen.

Voer

Voor de voerprijzen over de periode juli 2005 – juni 2006 is uitgegaan van de door de varkenshouders opgegeven voerprijzen over 2005, waarop vervolgens prijscorrecties zijn

toegepast. Van vier leveranciers van biologische varkensvoerders (For Farmers, Fakkert, Van Gorp en Reudink) zijn voerprijzen over de periodes 2005 en 2006 opgevraagd en is de voerprijzontwikkeling vastgesteld tussen het jaar 2005 en de periode juni 2005 – juli 2006. De prijsontwikkeling is per voersoort (diercategorie) berekend door een ongewogen middeling van de prijsontwikkeling van de vier voerleveranciers (tabel 1).

Tabel 1 Voerprijsverandering van de periode juli 2005 – juni 2006 ten opzichte van het gehele jaar 2005 (€/100 kg exclusief BTW)

Voersoort	Prijsverandering
Biggenvoer	+ 0,63
Zeugenvoer lacto	+ 0,26
Zeugenvoer dracht	+ 0,19
Startkorrel	+ 0,37
Afmestkorrel	+ 0,21

Vervolgens is een samengesteld prijseffect berekend van de zeugenvoeders, op basis van 30% lacto en 70% drachtvoer, resulterend in een prijsstijging van € 0,21 per 100 kg zeugenvoer. Idem bij vleesvarkensvoer op basis van 20% startvoer en 80% afmestvoer, resulterend in een stijging van € 0,24 per 100 kg vleesvarkensvoer. Deze voerprijzontwikkeling, tot en met voorjaar 2007, is beschreven in een afzonderlijke LEI-notitie (R. Hoste, *Voerprijsstijging biologische voeders veroorzaakt flinke kostprijsstijging*, 20 augustus 2007).

Arbeidskosten

Er wordt gerekend met normatieve arbeidsinzet (jaarlijks 23 uur per zeug en 1,7 uur per gemiddeld aanwezig vleesvarken). De loonkosten zijn berekend conform CAO, op basis van € 19,71 per uur voor een ondernemer en € 15,99 per uur voor een medewerker. Voor zover opgegeven is uitgegaan van feitelijk betaalde loonkosten.

Huisvesting

Er wordt uitgegaan van normatieve huisvestingskosten, uitgaande van een bedrag van € 3978 per zeugenplaats en € 549 per vleesvarkensplaats (exclusief BTW).

Diverse posten

Voor het rentetarief voor hypothecaire leningen is uitgegaan van 4,7% (Bron: Biggenprijzen-schema januari 2006). De rente op roerende goederen ligt 1% hoger. Voor de waarde van de dieren en van kasgeld en voervoorraad is uitgegaan van de KWIN-cijfers.

Afleveringskosten (inhoudingen slachterij) zijn gelijk gehouden op € 2,14 (ex.BTW) per afgeleverd slachtvarken.

Voor mestkosten zijn nauwelijks cijfers beschikbaar over kosten van afzet buiten het bedrijf; bovendien variëren de kosten sterk tussen bedrijven. Uitgegaan is van € 21 per zeug en € 5,5 per gemiddeld aanwezig vleesvarken (exclusief BTW).

Voor niet-gesloten bedrijven is een bedrag verondersteld van € 4,20 (exclusief BTW) per big voor transport- en bemiddelingskosten, voor de helft ten laste van de vermeerderaar en de andere helft voor de mester.

3. Resultaten kostprijsberekening 2006

In tabel 2 is een overzicht gegeven van de productiekosten in de vermeerdering. Tabel 3 geeft de kostprijsberekening voor de vleesvarkens en de kostprijs per kg geslacht gewicht. In beide tabellen zijn bovendien de kosten weergegeven van de top-3 van de bedrijven.

Tabel 2 Productiekosten van biologische biggen (€ per zeug per jaar), biggenproductie (biggen per zeug per jaar) en de kostprijs per geproduceerde big (€/big); bedragen exclusief BTW; kostprijs per big van 25 kg is zowel exclusief als inclusief BTW gegeven

Kosten vermeerdering	Kosten (excl.BTW)	
	Gemiddeld	Top-3
Huisvesting	439	439
Arbeid	427	436
Weidegang	43	12
Rente dieren, voer, kasgeld	25	25
Nevenomzet	-11	-23
Voerkosten	634	583
Energie en water	65	57
Gezondheidszorg	51	65
KI/Fokkerij	17	15
Stro	39	38
Mestkosten	21	21
Algemene kosten	98	74
Biggenafzet	11	9
Totaal	1859	1762
Biggenproductie	20,0	20,7
Kostprijs per big (gem. 25,9 kg)	94	
Kostprijs per big van 25 kg	93	84
Kostprijs per big van 25 kg	98	88 Incl. BTW landbouwforfait

De kostprijs per big van 25 kg bedraagt € 98 inclusief BTW landbouwforfait. In de kostprijsindicatie 2005 lag deze kostprijs op € 95; de kostprijs per big is dus met € 3 per big gestegen. De top-3 bedrijven halen een € 10 lagere kostprijs, vooral door lagere voerkosten en een hogere biggenproductie; de gezondheidskosten liggen iets hoger.

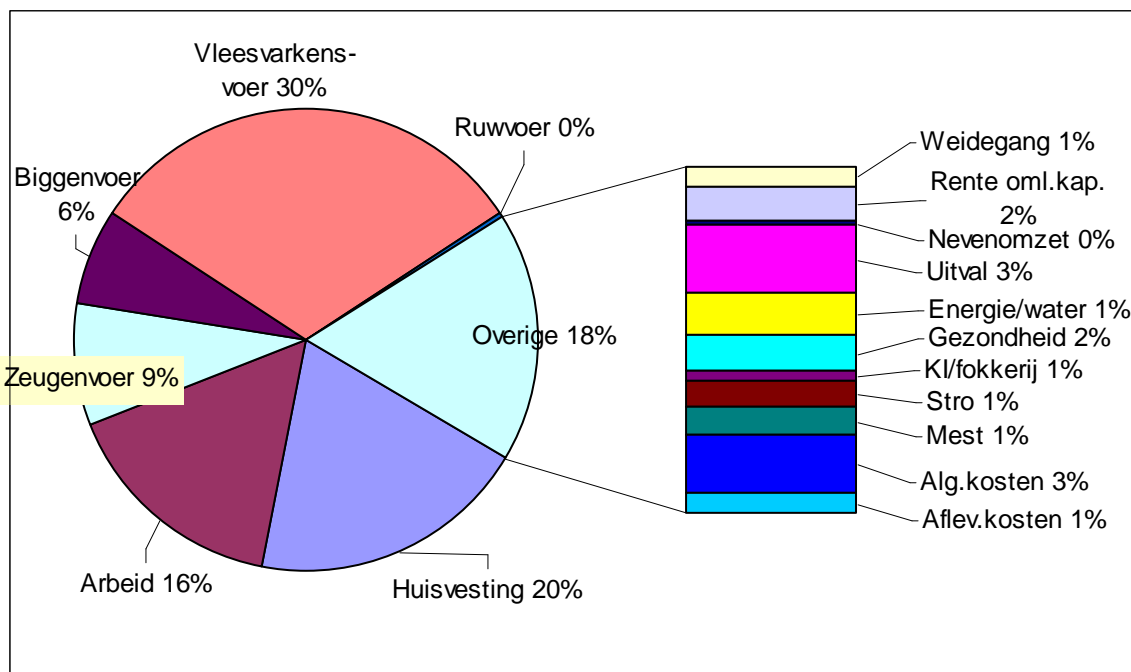
Tabel 3 Productiekosten van biologische vleesvarkens (€ per gemiddeld aanwezig vleesvarken per jaar), geslacht gewicht (kg per gemiddeld aanwezig vleesvarken) en de kostprijs (€ per kg geslacht gewicht); bedragen exclusief BTW; kostprijs per kg slachtgewicht is zowel exclusief als inclusief BTW gegeven

Kosten vleesvarkens	Kosten (excl.BTW)		
	Gemiddeld	Top-3	
Huisvesting	54	54	
Arbeid	32	32	
Rente dieren, voer, kasgeld	7	7	
Aankoopkosten big	289	240	
Biggenafzet	1	3	
Uitval	21	12	
Voerkosten	197	193	
Energie en water	3	3	
Gezondheidszorg	4	6	
Stro	2	2	
Mestkosten	6	6	
Algemene kosten	3	3	
Inhoudingen slachterij	6	6	
Totaal	626	566	
Geslacht gewicht	263	257	
Kostprijs per kg slachtgewicht	2,38	2,21	
Kostprijs per kg slachtgewicht	2,51	2,33	Incl. BTW landbouwforfait

Uit tabel 3 blijkt dat de kostprijs € 2,51 per kg geslacht gewicht bedraagt. In de kostprijs-indicatie 2005 lag deze kostprijs op € 2,52; de kostprijs per big is dus met 1 eurocent per kg gedaald.

De top-3 bedrijven halen een 18 cent lagere kostprijs. De aankoopkosten van de biggen liggen beduidend lager, mede door een lager opleggewicht van gemiddeld 23,8 kg (gemiddeld 25,5). De uitval is met 3,6% lager dan gemiddeld (5%), wat tot lagere kosten van uitval leidt. De gezondheidskosten zijn hoger.

De opbouw van de kostprijs is weergegeven in figuur 1. Hierbij zijn de kosten van vermeerdering opgenomen in de kostprijs, dus niet in de vorm van de biggenkosten, maar alsof er sprake is van één fase.

Figuur 1 Opbouw van de kostprijs van varkensvleesproductie, waarbij vermeerdering en mesterij als één geheel zijn weergegeven

4. Biggenprijs

De kostprijs is voor biggen en vlees afzonderlijk berekend, om zodoende ook een biggenprijs vast te kunnen stellen voor bedrijven die niet gesloten zijn. De biggenprijs van € 98 geldt voor een big van 25,0 kg. Per kg hoger of lager gewicht wijkt de kostprijs af met € 1,90, voor biggen tussen 22 en 29 kg (bedragen incl. BTW landbouwforfait).

In het geval de uitbetalingsprijs niet gelijk is aan de kostprijs, zal dit ook doorwerken in de biggenprijs. Uitgangspunt hierbij is dat winst of verlies per afgeleverd dier (big of vleesvarken) gelijk verdeeld wordt tussen vermeerderaar en mester. Per € 0,05 verschil in vleesprijs verandert de bijbehorende biggenprijs met € 219.

Ook de gewichtscorrectie op de biggenprijs ligt anders, als de uitbetaalprijs op geslacht gewicht netto hoger of lager ligt dan de kostprijs. Als de netto prijs van vleesvarkens op € 3,00 per kg ligt, is de gewichtscorrectie niet € 190/kg, maar € 2,25 per kg afwijkend van 25 kg, binnen de bandbreedte van 22 tot 29 kg.

- . -